

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

Любіть Україну!

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

23 жовтня 2007 року № 43 (207)

ПАМ'ЯТЬ

ЗОЛОТЕ ЗЕРНО СЛАВИ СТЕЦЬКО

На могилі Слави Стецько встановлено пам'ятник

Марта РИМАР

Монумент освятили представники трьох традиційних українських церков. Поклонитися пані Славі прийшли представники різних політичних сил – НРУ, УНП, БЮТ. Депутати, державні чини, соратники, друзі, побратими і рідні легендарної особистості разом з білими янголами схилили голови перед світлою пам'яттю сильної, гордої Українки.

Від імені Президента України Віктора Ющенка до підніжжя пам'ятника лягли квіти. Заступник глави Секретаріату Президента України Іван Васюник зачитав звернення Президента з нагоди відкриття пам'ятника. У посланні глави держави, зокрема, сказано: "Життєвий шлях Слави Стецько – легенди українського націо-

нального руху опору – став прикладом самовідданої боротьби за вільне і справедливе життя нашого народу у своїй власній державі. У підпіллі, в часи національно-визвольного руху, в ув'язненні, у своїй діяльності в еміграції, у політичних дискусіях у ВР пані Слава незмінно прагнула одного: зробити Україну справді незалежною, правовою, демократичною європейською державою. Її світлий образ є зразком незламності духу, віри у священну перемогу національної ідеї. Вшановуючи пам'ять Слави Стецько, маємо об'єднати всі свої зусилля у розбудові сильної, можливої, авторитетної у світі Української держави".

– Чотири роки Україна живе без Вас, пані Славо, – з цього почав виступ Іван Васюник. – Ваш відхід став демаркацій-

15-річчя Конгресу Українських Націоналістів позначилося знаковою подією. На могилі фундаторки, натхненниці і першої Голови КУН славної пам'яті Слави Стецько постав пам'ятник. З його появою на мапі України з'явилася точка, до якої будуть звернені погляди українців усього світу, бо на цьому місці вічно житиме дух України, її слава і гордість.

ною лінією в історії новітньої української політики. Закінчився період політичного ідеалізму та романтизму, натомість побільшало жорсткого, а часом і бездушно-прагматизму. Сьогодні жорстокою правдивістю свідчить про гострий дефіцит в українській політиці осіб, співмірних спочилій за цілісністю характеру, безкомпромісністю поглядів, талантом не боятися майбутнього, добре пам'ятаючи історію, відчувати свою національну тотожність, як скарб, а не тягар. Потужна особистість пані Слави стоїть перед нами досі живим докором змарнованого часу, політичної слабкості, тактичних компромісів, що перерос-

тають у стратегічні прорахунки. Чотири роки без пані Слави справді видалися важкими. Відсутність таких морально-політичних авторитетів у політиці, як вона та Вячеслав Чорновіл, на жаль, розхитує національно-демократичне середовище. Нахабна агресивність реваншистських прокомуністичних сил, які одягли маску лібералізму, але не сприймають традиційних національних цінностей українського народу, час від часу набуває характеру реальної загрози майбутньому України. Та самі спогади про цю мужню, чесну і світлу жінку сповнюють оптимізмом.

Зі щирим, зболеним словом виступив побратим Слави Стецько, Голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА Михайло Зеленчук:

– Я не зміг прийти помолитися за свою подругу, коли її хоронили, бо й сам був хворий. Але сьогодні зібрався з силами, щоб прийти на це святе місце, де покоїться голова Організації Українських Націоналістів Ярослава-Анна Стецько. Згадую перший мій візит з України до Мюнхена, де я складав звіт про нашу боротьбу в останні дні. Ще не було проголошено самостійної України, а Слава Стецько вже готувала себе до повернення в Україну. Бо всі бачили, що повороту назад не буде, колесо історії веде до розвалу імперії. Так і сталося. І саме у той відповідальний для українського народу час Ярослава Стецько їде в Україну. Тут – непочатий край роботи. Її постава – а Бог наділив Славу і розумом, і тактом – зіграла велику роль у консолідації українських націоналістів. На початку 1992 року ми провели в Києві першу конференцію. Це було нечувано, але тоді був інший дух у Києві, ніж нині. Мені здається, що то був дух устремління народу до своєї державності. Не думалося тоді, що українська мова знову опиниться в закутках. Ми спільно святкували 50-річницю створення УПА. Вояки УПА йшли вулицями Києва, і люди нам дарували квіти, хотіли побачити нас, повстанців. Пізніше я став головою Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, довгий час ми співпрацювали. Сьогодні, молячись на її могилі, хочу сказати: вона не дожила до того часу, коли Президент видав два укази, що стали першими державними кроками до визнання ОУН-УПА. Хоча нас ще не визнала Верховна Рада, але нас український народ давно визнав. Бо наші хлопці, коли гинули за Україну, не знали ніякої партії. Вони знали Україну і за Україну гинули. Я сподіваюся, що і тепер завдяки нашому Президентові, його ініціативі, Верховна Рада також сприйме той факт, що вояки УПА віддали життя за Україну. Тому я хочу сказати: яка щаслива Слава Стецько, голова ОУН, адже спочила на рідній землі, у столиці України, серед тисяч великих українських мужів.

Закінчення на 2-й стор.

НЕХАЙ ГОСПОДЬ ДАСТЬ НАМ НАСНАГИ

Відбувся одинадцятий Збір Конгресу Українських Націоналістів

Марта РИМАР

Одинадцятий Збір КУН розпочався з гімну українських націоналістів "Зродились ми великої години" у виконанні хору "Червона калина". Присутніх благословив Архієпископ Харківський і Полтавський (УАПЦ) Ігор Ісиченко. Звертаючись до делегатів, владика згадав 1992

рік, коли 17 жовтня, на початку Першого Збору, також читав молитву "Отче наш".

– Не вірте у нав'язувані міфи про будітмо непотрібність ідеологічних партій, – зазначив він. – Нам, українцям, зараз потрібна чесна безкомпромісна сила, якій ми могли б повірити. Я просив би вас бути тією силою. КУН представляє у політичній національній ідею, яку ще на-

лежить реалізувати уповні. Нехай Господь дасть вам наснаги з любов'ю відчуті своїх ближніх...

Делегати вшанували хвилиною мовчання світлої пам'яті останнього Головного Командира УПА Василя Кука, колишнього заступника Голови Конгресу Мирослава Мельника, професора Анатолія Погрібного та всіх членів Конгресу і

ветеранів ОУН-УПА, які відійшли у вічність.

Заступник Голови Конгресу Володимир Борейчук з нагоди 15-річчя партії вручив подяку під номером один людині, яка стояла біля витоків Конгресу, Голові Всеукраїнського Братства ОУН-УПА Михайлові Зеленчуку.

Звітом Голови КУН було проаналізовано нинішній кількісний склад партії та її осередків на місцях, підведено підсумки роботи й накреслено головні орієнтири на майбутнє.

Закінчення на 3-й стор.

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава". Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2007 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,67 грн. 3 місяці – 5,01 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ЗОЛОТЕ ЗЕРНО СЛАВИ СТЕЦЬКО

Михайло ЗЕЛЕНЧУК та Степан БРАЦЮНЬ

Недалеко від неї покоїться Президент Української Головної Визвольної Ради Кирило Осмак. Будемо надіятися, що Пантеон Героїв обов'язково постане, а наші провідники – Симон Петлюра, Євген Коно-

валець, Степан Бандера, – знайдуть вічний спочинок на рідній землі. Я звертаюся до нашої української молоді: на вас – подальша доля України! Ми просимо вас іти стежками, заповіданими дідами й батьками. Стежками Української Повстанської Армії. Я також щасливий, що можу нині бути в незалежній Україні, що вперше цього року 65-річчя ОУН-УПА святкували на державному рівні разом з Президентом.

Від Головного Проводу КУН мав слово заступник Голови Володимир Борейчук:

– Ми зібралися з усіх куточків України, аби вшанувати пам'ять легендарної українки, видатної доньки української нації, нашої провідниці світлої пам'яті Слави Стецько. Так склалося, що коли 1991 року пані Слава приїхала до України, я уперше побачив цю жінку. Мені пощастило довгі роки працювати пліч-о-пліч з видатною українкою. За короткий час пані Слава заклала основи КУН, провела установчий з'їзд 1992 року, взявши за основу ідеологію українського націоналізму. Вона заклала такий

підмурок, що упродовж 15 років наша партія вціліла і зміцнюється. Пані Слава кілька років не дожила до часу, коли Український Президент в палаці "Україна" оголосив Указом про нагородження генерала Романа Шухевича званням героя України посмертно. Але вона вірила у могутність української нації і в те, що Українська держава буде національною державою. Хай рідна українська земля Вам буде пухом!

Під час церемонії відкриття пам'ятника на могилі Слави Стецько також виступили экс-голова НРУ Г. Удовенко, директор Інституту українознавства, професор Петро Кононенко, донька президента Української Визвольної Ради Кирила Осмака Наталя Осмак, племінниця Слави Стецько Леся Брацюнь (текст виступу друкуються), заступник голови УПН І. Заєць, представник БЮТ В. Корж. Всі вони наголошували: державницький чин і жертвоне служіння українському народові Слава Стецько заповідала наступним поколінням українців.

Марта РИМАР

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

З ВІРОЮ В УКРАЇНСЬКУ НАЦІЮ

Виступ племінниці Слави Стецько Лесі Брацюнь під час церемонії відкриття пам'ятника Славі Стецько

Високопреосвященніши Владики! Всечесні отці! Шановна українська громадо!

У день відкриття пам'ятника пані Славі Стецько насамперед хочу подякувати всім митцям, які брали участь у конкурсі на кращий проєкт пам'ятника. Дякую за Вашу добру волю, за Ваші ідеї і старання. А окремо і особливо тим, які подали вже цю останню ідею і перетворили її в те, що ми сьогодні бачимо. Це – академік Академії мистецтв України Анатолій Ігнащенко, який є головним генератором ідей, і скульптор, заслужений діяч мистецтв Борис Довгань, руки якого витворили цих ангелів, а також художник-монументаліст Андрій Лазаренко, який виконував надписи і карбування знаків: Державного Тризуба і знаку ОУН на хресті. Щира подяка вам усім за вашу творчу працю, за вболівання, за ваш високий професіоналізм, за те, що вклали в цю працю не тільки все своє уміння, а й душу.

Реалізувати ідею нам допомагало спільне українсько-італійське підприємство "Україніт" "Україна-Італія" – президент Анатолій Повзик (Україна), Франко Баротіні (Італія).

Хочу також подякувати тим, хто уможливив виготовлення цього пам'ятника фінансово. Передусім Голові Конгресу Українських Націоналістів Олександрів Івченку, який 99 відсотків витрат з виготовлення пам'ятника взяв на себе, а також Українським державницьким організаціям Канади і Дослідному Інституту "Студіом", Торонто (Канада), п. Марії Боднар з Канади, п. Анні Гелетей, п. Марії Пятці з Америки, багатьом жертводавцям з різних куточків України, це – Ніна та Євген Лупакови, Людмила Максимець з Києва, З. Ткачук з Луцька, О. Ануфрій з м. Суми, М. Чугай з Дніпропетровщини, Запорізька ОО КУН, Володимир Коняшин з Каховки Херсонської обл., П. Харитонова з Києва, Кривенко Володимир з Полтавщини, П. Комаров, В. Комарова із Феодосії, Араслан Казмала з Ялти, Іван Зобків зі

Львова, Вінницька ОО КУН, І. Полянський із Симферополя, Василь Чванцев із Миколаєва, І. Ужитчак і С. Ключів із Ів.Франківщини, В. Керзюк із Хмельницького, Київська міська та обласна організації КУН.

Хочу подякувати своєму чоловікові Степанові, який протягом реалізації цього задуму навіть найменшу деталь не залишив поза своєю увагою.

Кожен, кому дорога пані Слава і та справа, якій вона присвятила своє життя, старався чимось допомогти: хтось фінансово: хтось садив квіти на могилі, хтось – критикою, що так довго ще пам'ятника немає, хтось – моральною підтримкою, хтось – молитвою. Але всі ми бажали, щоб пам'ятник був, і був він гідний величної постаті Слави Стецько.

Ми хотіли, щоб місце, де похована пані Слава, було місцем поклоніння незнищенному українському духові, носієм якого пані Слава була, пронісши цю високу ідею крізь все своє життя. Її завжди розуміли люди, бо її мова – то була мова любові до України, до народу, вона безмежно вірила в український народ. Казала дослівно: я вірю в українську націю!

Таке велелюдне сьогоднішнє зібрання свідчить про те, що пані Слава не помилилася, ідеї, які вона сповідувала все життя, – живі. Як говорив поет: "Народ мій є, народ мій буде, ніхто не перекреслить мій народ!"

Нехай пані Слава спочиває в Царстві Небесному, а нам усім бажую сил, щоб продовжувати її Справу.

Дякую всім вам! Слава Україні!

Леся БРАЦЮНЬ

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ЛЮДИНІ ЛЕГЕНДАРНОГО ЧИНУ

У Львові до 65-річчя створення УПА відкрили пам'ятник голові Проводу Організації Українських Націоналістів Степану Бандері.

На відкритті зібралися представники влади, національно-патріотичних партій, серед яких КУН, та громадських організацій, воєки

Української Повстанської Армії, жителі міста. Приїхали також родичі Степана Бандери.

Церемонія відкриття розпочалась освяченням пам'ятника архієреями УГКЦ, УПЦ КП і УАПЦ. Потому військовий оркестр виконав Гімн України, гімн ОУН та кілька повстанських військових маршів, під які відбувся парад перед пам'ятником. Під час виконання Гімну України пролунав салют.

Величний монумент встановлено на площі Кропивницького, а поряд закладено дві капсули із землею. Одну привезли з рідного села Степана Бандери Старий Угринів, що на Івано-Франківщині, іншу – з його могили у Мюнхені.

Пам'ятник – це лише частина меморіального комплексу, який має бути завершено до першого січня 2009 року – 100-річчя Бандери. Виконали його скульптор Микола Посікіра та архітектор Михайло Федик.

З виступу на відкритті пам'ятника Степану Бандері у Львові, проголошеного Архиепископом Львівським УГКЦ Преосвященним Владикою Ігором ВОЗЬНЯКОМ.

– Вітаю всіх з нагоди відкриття пам'ятника нашому краюнові, правдивому українському патріоту, безстрашній людині, відданому борцеві за свободу нашого народу, людині легендарного імені – Степану Бандері. Для нашого мудрого народу, для нашої Церкви ця людина дуже дорога, тому що походила із священницької греко-католицької родини, була вихована у душі любові до Бога та ближнього, бачила несправедливість, що чинилася її людові, тому жертвувала своїм життям, щоб майбутні покоління жили у вільній Україні. Степан Бандера з усіх сил підтримував Акт відновлення української незалежності, проголошений 30 червня 1941 року у Львові. Як провідник ОУН відмовився скасувати цей Акт на вимогу німців, за що був заарештований і кинутий німцями у берлінську в'язницю. Варто пригадати, що у вересні 1942 року в концтаборі Освенцім (Авшвіц) гестапо замордувало двох братів Степана Бандери – Олексу та Василя.

Нелегко було боротися проти ворогів нашим борцям, бо вони протистояли радянським, німецьким та польському військам. Не мали своєї вільної Батьківщини, хоч стояли на рідній землі та жили серед рідного народу. Прогресивні сили українського народу високо оцінюють вклад у виборення свободи для нашого народу Степаном Бандерою, Євгеном Коновальцем, о. Августиним Волошиним, Ярославом Стецьком, Романом Шухевичем та багатьма іншими провідниками визвольного руху України. Ми вдячні війську ОУН та УПА, котрі показали високий патріотизм, мужність та палку любов до свого краю, що, приречені на смерть, подібно студентам під Крутами, протистояли ворогам-загарбникам. Хай їхня пам'ять та їхня мужність завжди живе у серцях нашого народу.

Добре було б, щоб наш уряд, але правдиво наш, прийшовши до влади, спорудив спільний пам'ятник у Києві нашим героям, котрі щиро любили свій народ та боронили свою землю. Хай відкриття цього пам'ятника нашому палкому патріоту Степану Бандері надихає кожного мудрого українця любити свій народ, захищати його права, робити його щасливим на своїй землі.

У Бучачі, що на Тернопілії, відкрито пам'ятник Провіднику Організації Українських Націоналістів Степанові Бандері.

У заході взяли участь представники обласної та місцевої влади, членство Конгресу Українських Націоналістів зі всієї області та Івано-Франківщини, члени Братства ОУН-УПА, заступник голови ОУН Анатолій Семенюк.

Біля погруддя Степана Бандери священники відслужили панахиду за полеглими борцями за волю і незалежність України. Місцеві хори, а також виконавці зі Збаража та Коломиї виконали патріотичні пісні.

Голова оргкомітету, заступник голови Тернопільської обласної

організації Конгресу Українських Націоналістів, депутат облради Іван Панькуш зазначив, що відкриття пам'ятника присвячено 65-й річниці створення УПА та 48-й річниці з дня загибелі Степана Бандери.

За його словами, заплановано ще обладнати підхід до постаменту бронзового погруддя та територію навколо нього. А вулиця, на якій поставили пам'ятник Степану Бандері, відтепер носить його ім'я.

Тернопільська обласна організація Конгресу також нагородила воєки УПА Бучацького району відзнакою за значну участь у розбудові Української держави.

Прес-служба ТОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Триченко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценюк Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Оля	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетяцько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олександр	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Шановні делегати та гості XI Збору Конгресу Українських Націоналістів!

Дозвольте привітати вас нашим націоналістичним вітанням "СЛАВА УКРАЇНІ!".

Вітаю вас також із п'ятнадцятою річницею заснування Конгресу Українських Націоналістів.

З приємністю хочу відзначити і висловити велику подяку всім, хто долучився до розбудови нашої партії і зберіг її цілісність у непростий для країни час.

Перш за все, доповім Зборові про те, що на сьогодні із 773 районів та міст обласного підпорядкування ми маємо 605 розбудованих і зареєстрованих організацій Конгресу. Крім того, зареєстровано 1559 сільських та селищних осередків.

Кількість членства становить 28500.

У восьми областях (Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Київська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька), містах Києві та Севастополі розбудовано та зареєстровано в управліннях юстиції організації Конгресу в усіх районах та містах обласного підпорядкування.

На даному етапі Конгрес Українських Націоналістів став впливовою силою на правому фланзі української політики. Особливо важливо розбудовувати нашу організацію в час, коли переважна більшість державницьких сил увійшли до "Народного союзу "Наша Україна – Народна самооборона" на умовах саморозпуску. Мусимо бути готовими до того, що багато патріотів поповнять наші ряди.

На сьогодні Конгрес Українських Націоналістів широко представлений у місцевих органах влади. Так, депутатами обласних рад є 23 представники Конгресу. У районних радах маємо 273 депутати, у міських – 133. Дванадцять представників нашої партії обрані міськими головами. Маємо також 89 сільських голів і 960 депутатів сільських та селищних рад.

Крім того, в багатьох областях члени Конгресу обіймають посади начальників обласних управлінь обласних державних адміністрацій, голів та заступників голів районних державних адміністрацій, голів та заступників голів міських та районних рад. Голови обласних організацій Конгресу в багатьох областях задіяні у владних структурах. Зокрема, голова Львівської обласної організації Микола Пшевлюцький обіймає посаду начальника обласного управління земельних ресурсів. Голова Тернопільської обласної організації Володимир Чибрас донедавна працював першим заступником голови Тернопільської обласної ради.

Виконуючий обов'язки голови Івано-Франківської обласної організації Богдан Борович є заступником голови облдержадміністрації. Голова Хмельницької обласної організації Олесь Вітряний – депутат обласної ради, начальник обласного управління з питань молоді та спорту. Голова Житомирської обласної організації Микола Крук та голова Рівненської обласної організації Ігор Кривко є депутатами обласних рад. Голови Полтавської та Черкаської обласних організацій Конгресу Дмитро Паламарчук та Люба Гафінова є депутатами Полтавської та Черкаської міських рад.

Також багато наших голів районних і міських організацій є головами, заступ-

СЛУЖИТИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

ДОПОВІДЬ ГОЛОВИ КОНГРЕСУ ОЛЕКСІЯ ІВЧЕНКА

никами, депутатами міських і районних рад.

Все це – свідчення зростання сили і впливу Конгресу Українських Націоналістів.

Але на цьому зупинятися не можна. Конгрес Українських Націоналістів об'єднує достатню досвідчених політиків, державників, фахівців, які здатні працювати на Українську державу. Впевнений, що за умови правильно обраної тактики і стратегії, а також максимально мобілізувавши свої сили, партія спроможна значно наростити свій вплив і представництво на всіх рівнях української влади.

Тому мусимо вже сьогодні готуватися до наступних чергових президентських виборів, а також парламентських виборів і виборів до місцевих органів влади, незалежно від того, коли вони відбудуться.

Для вирішення цього дуже важливого питання нам необхідно консолідувати всі національно-демократичні сили, щоб у Верховній Раді була представлена права фракція.

Як відомо, важливим чинником в діяльності політичних структур є правильно обрана тактика, особливо в часі виборчої кампанії. Вважаю, що прийняте нами рішення не бути суб'єктом виборчого процесу на виборах до Верховної Ради 30 вересня цього року було правильним. У разі самостійної участі у виборах чи, як дехто пропонував, у блоці з відомою партією, яка позиціонує себе як "єдина сила українців", впевнений, що ми могли б відібрати якраз ті голоси виборців, які нині дозволяють сформувати демократичну більшість у Верховній Раді. Якби Конгрес відтягнув на себе ці, здавалося б, невеликі цифри, то було б усе, як і до виборів: більшість і уряд формувала б та сама коаліція, можливо, в дещо іншому форматі, а демократичні сили знову залишилися б поза владою. Таким чином, ми б залишили Президента без підтримки у його впливі на ситуацію в державі. Отож, я ще раз підкреслюю, що в складних умовах сьогодні ми зробили єдино правильний, свідомий крок. І саме в цьому проявилася наша підтримка Віктора Ющенка як українського Президента, який ініціював визнання Голодомору 1932–33 років в Україні як геноциду проти Українського народу, підписав укази про вшанування пам'яті Героїв Крут, а також Ярослава Стецька і Слави Стецько, про відзначення сторіччя від дня народження Романа Шухевича, 65-ї річниці створення Української Повстанської Армії, присвоїв Роману Шухевичу звання Героя України (по смертно), а також нагородив багатьох колишніх воєнків УПА з нагоди свята державними відзнаками.

Під час відкриття Збору

14 жовтня цього року в палаці "Україна" під час урочистостей з нагоди 65-ї річниці створення УПА Президент України наголосив: "Я рішуче і однозначно наполягаю на державному визнанні ветеранів українського підпілля і звертаюся до нового парламенту України і майбутнього уряду прийняти це рішення".

Шановні друзі!

Важливу увагу Конгрес Українських Націоналістів приділяє агітаційно-пропагандивній роботі. Ми усвідомлюємо її важливість, а тому активно підтримуємо ті напрямки діяльності і ті проекти, які дозволяють стверджувати в душах українських громадян національний дух і національну свідомість.

Так, у 2005 році за фінансової підтримки Конгресу Українських Націоналістів виготовлено 13 тисяч примірників науково-історичного плаката "Шляхом української державності". Це нам коштувало 39 тисяч гривень.

У 2006 році за фінансової підтримки Конгресу, на суму 7 тисяч 618 гривень, здійснено 446 річних передплат журналу "Світ дитини" в школи і дитячі установи східних областей України.

У нинішньому році за фінансової підтримки Конгресу, на суму 8 тисяч гривень, видано книжку для дітей "Пливла у небо казка" відомого поета Миколи Петренка.

Також за звітний період за фінансової підтримки Конгресу видано вкрай необхідні українському суспільству книги Сергія Плячиди, Михайла Сидоржевського, Володимира Сергійчука, світлої пам'яті Анатолія Погрібного та інших відомих авторів.

Крім того, за цей час виготовлено 844 тисячі агітаційних листівок і 17 найменувань брошур загальним накладом 13 тисяч 800 примірників.

Зусиллями Конгресу провадився збір пожертв на спорудження пам'ятників Степанові Бандері та багатьох інших героїв, пов'язаних із вшануванням пам'яті учасників визвольних змагань.

За звітний період видано 125 чисел газети "Нація і держава" загальним накладом 12 мільйонів 295 тисяч примірників, на що було витрачено понад два мільйони гривень. Однак хочу сказати про те, що, незважаючи на постійні наголошування і нагадування на різних нарадах і зібраннях щодо необхідності передплачувати нашу газету, на сьогодні передплачено всього 4 тисячі 300 примірників, причому 1 300 з них – коштом редакції. Шановні друзі! Ми ж декларуємо, що в наших лавах 28 500 членів Конгресу! Про що можна тут говорити, якщо ми навіть свою партійну газету не можемо передплатити, а відповідно і прочитати. Треба сказати, що це цікава, потрібна, сучасна націоналістична газета, яка на високому фаховому рівні приділяє увагу як нашій славній і драматичній історії, так і осмисленню непростих реалій сьогоднішнього дня. Можемо багато дискутувати, критикувати, вимагати, а на ділі ми бачимо, яким є ставлення до нашої праці. То що, може, нам не треба такої газети? Тоді скажіть, що ми її не читаємо і не хочемо читати, що нам не потрібне

націоналістичне видання. Якщо ж це не так, а я впевнений, що газета нам вкрай необхідна, особливо з огляду на нові випробування і виклики, – тоді давайте гуртом її підтримувати.

Шановні друзі!

За звітний період нами багато зроблено, багато досягнуто. Однак треба дивитися вперед і готуватися до нових випробувань. На останньому засіданні Головного Проводу надійшло багато слухних пропозицій щодо напрацювання перспективного плану дій на найближчий період. Це особливо важливо для Конгресу Українських Націоналістів, адже за нинішніх умов політична ситуація змінюється надзвичайно динамічно. Тому мусимо бути готовими до змін і адекватно на них реагувати.

Хочу наголосити ще на одному важливому аспекті нашої діяльності.

Надзвичайно важливим сьогодні в Україні є питання землі. Ми вже є свідками того, як, за відсутності закону про продаж землі, спритні люди знаходять щілинки в законодавстві, і українська земля переходить до рук чужинців. Ми як українські націоналісти стверджуємо: земля повинна належати українцям, і, в першу чергу, тим, хто на ній працює.

Тепер – про деякі недоліки в роботі нашої організації і наші завдання.

Насамперед це стосується інформаційного забезпечення роботи партії, а також пропагандивного напрямку. У нас немає добре організованої інформаційно-пропагандивної референтури, що не завжди дозволяє реагувати на виклики часу. За це нас справедливо критикують. Щоправда, це стосується не лише секретаріату чи Головного Проводу. Що, обласні і районні організації ведуть інформаційно-пропагандивну роботу на належному рівні? Звичайно, що ні.

Тому для майбутнього керівництва Конгресу Українських Націоналістів вважаю першочерговим завданням створити і розбудувати при Головному Проводі потужний інформаційно-аналітичний центр та ідеологічно-пропагандивну референтуру.

Також необхідно приділити значно більше уваги питанням залучення до лав Конгресу свіжих сил, насамперед представників свідомої української інтелігенції, бізнесових кіл, молоді. Наголошую на необхідності якісного й ефективного проведення вишкільних, залучати до участі в них, у першу чергу, молодь з південно-східних і центральних регіонів України.

Саме сьогодні на часі завершення розробки і прийняття розширеної програми дій Конгресу Українських Націоналістів з чітким визначенням шляхів її реалізації. Це стосується як стратегії, так і тактики діяльності Конгресу. Вона має бути зрозумілою і доступною для кожного українця.

Шановні друзі!

Конгрес Українських Націоналістів як провідна організована сила українського націоналістичного руху у державному будівництві послідовно відстоює принцип верховенства інтересів української Нації і Української держави. У цей важливий і відповідальний для країни час ми виступаємо за консолідацію тих політичних сил, для яких Українська держава і її національні інтереси – понад усе.

Нам потрібно сміливіше і активніше йти до людей, сіяти зерно української ідеї, пропагувати нашу політичну силу як державницьку, свідому свого обов'язку і свого високого призначення на нашій багатостраждальній, з драматичною і великою історією, але такій рідній нам українській землі.

Адже саме за українською силою – майбутнє. В цьому наша головна перевага і наша перспектива. Вірю в це і сподіваюсь, що ми гуртом, разом з українським Президентом, разом з іншими демократичними силами, спроможні на високий чин служіння українському народові.

Хочу побажати Зборові обрати Головного Провід, який адекватно реагуватиме на складні виклики сьогоднішнього дня і забезпечить збереження цілісності організації, динаміку нарощування її сили і впливу у нашому суспільстві.

СЛАВА УКРАЇНІ!

НЕХАЙ ГОСПОДЬ ДАСТЬ НАМ НАСНАГИ

А саме: наполегливе відстоювання державного визнання воїнів ОУН-УПА, постійна увага до надзвичайно гострого земельного питання, створення ідеологічно-пропагандивної референтури при Головному Проводі КУН тощо. "Потрібно сміливіше йти до людей і сіяти зерно української самосвідомості", – зазначено у звіті.

265 делегатів XI Збору проголосували за обрання Головою Конгресу Українських Націоналістів Олексія Івченка. Був обраний також Головний Провід Конгресу. Збір проголосував за створення при Головному Проводі КУН дорадчого органу – Ради Старійшин. Учасники Збору обрали Контрольну та Етичну комісії.

Голова Секретаріату КУН, голова програмової комісії Степан Брацонь оприлюднив інформацію про стан розробки розширеної Програми Конгресу, що містить як світоглядно-ідеологічні засади партії, так і засади економічної політики, що їх має відстоювати КУН на загальноукраїнських теренах. Делегати XI Збору підтримали необхідність широкого обговорення програми на всіх партійних рівнях, починаючи від сільських осередків, з метою її доопрацювання та докооптування до кінця січня 2008 року для подальшого затвердження на засіданні Головного Проводу.

XI Збір Конгресу Українських Націоналістів завершився виконанням Державного гімну України.

НАЦІОНАЛЬНА ГАНЬБА

Пам'ятник жертвам Голодомору – під мостом біля вбиральні

Усі ми пам'ятаємо тривалу боротьбу за місце в столиці для пам'ятника жертвам Голодомору. Спочатку пропонували поставити пам'ятник у вигляді хреста біля станції метро "Арсенальна". Але перемогли нащадки організаторів Голодомору, які віддали свої голоси за виділення нового місця для пам'ятника біля моста ім. Патона. За це "людне" місце під мостом проголосували і деякі імениті, непотопаючи за будь-якої влади "демократичні" нардепи. Подейкують, що хтось їх умовив поставити свої підписи навзаєм виділення квартир у новозбудованому хмаросязі біля тієї ж таки станції метро "Арсенальна". Нащадки комуністів, звичайно, не хотіли б мати такий пам'ятник у себе під носом, тому для нього знайшли місце подалі від центру міста, щоб його мало хто бачив.

Президент Ющенко сказав, що це місце не годиться. Тож, поки шукають нове, він запропонував замість монумента посадити кущі калини – тим і закінчилось. А тим часом у пресі була оприлюднена пропозиція про найдоцільніше місце для монументів жертвам голодоморів. Цю пропозицію ще у квітні 2005 року автор цих рядків надіслав Президентові України, Верховній Раді України і Прем'єр-міністрові України. Відповіді (згодом у підсумку аж три і чомусь із Міністерства юстиції) були, м'яко кажучи, дипломатично-беззмістовними.

Отже, Президент ніби протестував проти місця для вказаного пам'ятника біля, а точніше – під мостом Патона, але, зрештою, заплочив очі на те. Виходить, якщо для житла "еліти" обираються найкращі місця поряд з Арсеналом, то для нашої трагічної історії не знайшлося кращого місця, як під мостом.

До того ж, проект пам'ятника, що виграв конкурс, на превеликий жаль, є далеко не кращим. І чи не за те "народник" Володимир Прядка отримав звання академіка, що "зарубав" пропозицію увічнення пам'яті жертв Голодомору в достойному монументі? В результаті ми досьгодні в столиці хліборобської нації не маємо жодного

пам'ятника нашим батькам-хліборобам, яких виморили радянські кати. Саме так, бо той, що стоїть на Михайлівській площі, є не чим іншим, як пропагандою християнства – символом покори і терпимості. Це пам'ятник з трьох хрестів, і ніхто не знає, що то за знак... А вже новий мер Києва так і не підписав паперів на дозвіл помістити на трихрестовому пам'ятнику навіть пояснювальну табличку.

Поки що влада воліє на пропозиції українців не звертати уваги, а нове місце для пам'ятника жертвам Голодомору визначене біля громадської вбиральні. Що ж, "достойне" місце, а народ мовчить, "бо благоденствує".

Звертаюся до Президента з вимогою видати указ про визнання меморіальними цвинтарів, де захоронені жертви голодоморів.

Михайло ШУЛЯК,
член Асоціації дослідників
Голодоморів в Україні,
м. Київ

ТЕАТР АБСУРДУ

МАЯЧНЯ БОЖЕВІЛЬНИХ КОМУНІСТІВ

У Цюрупинську поновлено пам'ятник фундатору політичних катувань у Радянському Союзі

У центрі Цюрупинська, що на Херсонщині, поблизу приміщення районного відділу внутрішніх справ, поновлено пам'ятник організаторові ЧК та сумновідомих каральних "трийок" Феліксу Держинському. "Урочистий мітинг" з приводу "визначної події" організувала і провела Цюрупинська районна рада ветеранів та райком КПУ. Кожному, хто доклав зусилля, щоб це цинічне ганьбище відбулося, тут же вручено почесні грамоти. Серед нагороджених – колишній міський голова Цюрупинська Микола Слюсаренко, який гарантував "узаконення" цього дійства.

З вуст виступаючих на мітингу звучали погрози зупинити відродження суверенності та незалежності України як держави. Зокрема, колишній перший секретар райкому КПУ Полісада сказав так: "Сьогодні ми востановили пам'ятник Держинському, а завтра востановим всю нашу історію... востановим Советский Союз".

Голова районної ради ветеранів органів МВС Георгій Артеменко, за ініціатииви якого все це відбулося, зазначив, що на досягнутому не можна зупинятися. Треба, мовляв, поруч з пам'ятником проводити виховно-освітні заходи КПУ для молоді Цюрупинського району "заради вирощування істинних патріотів нашої держави".

І лише Хрест пам'яті жертв комуністичних репресій і голодоморів, що височить поблизу центральної площі міста, нагадує про істинні досягнення Держинського та його поплічників на теренах багатостраждальної України.

Олег ОЛЕКСЮК

Від редакції. Невже і цього разу Держава в особі найвищих зверхників змовчить і вкотре проковтне наругу над пам'яттю мільйонів українців, знищених пекельним комуністичним режимом?

ПРОВОКАТОРИ РОЗПЕРЕЗАЛИСЯ

Комуністи погрожують фізичною розправою головам кримських організацій КУН і УНП

У Сімферополі комуністи зірвали прес-конференцію голови Кримської організації КУН Василя Овчарука "Історія брехні про ОУН-УПА", яка була запланована як відповідь брутальним діям комуністів і їхніх прибічників, які встановили в Сімферополі пам'ятник жертвам ОУН-УПА. Проте коли В. Овчарук разом із головою КО УНП Олегом Фомушкіним прийшли на прес-конференцію, зал був заповнений комуністами і представниками Союзу радянських офіцерів Криму.

Як повідомив голова КО Конгресу, провокатори не пускали до залу журналістів, вигукували антиукраїнські гасла і погрожували йому й О. Фо-

мушкіну фізичною розправою. Найактивнішу участь у зриві прес-конференції взяв депутат Верховної Ради Криму, комуніст Захаров та керівник Союзу радянських офіцерів Криму Нікулін.

Організатори прес-конференції були вимушені викликати міліцію. В. Овчарук і О. Фомушкін під охороною поїхали у Центральне районне відділення міліції м. Сімферополя. Там вони написали заяву, у якій просять розслідувати дії провокаторів та притягти винних до кримінальної відповідальності.

Прес-служба КУН

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

№ 958/2007

Про відзначення державними нагородами України учасників національно-визвольного руху

За вагомі особисті заслуги у боротьбі за відродження незалежності Української державності, відданість ідеалам свободи і демократії, багаторічну плідну громадську діяльність і з нагоди 65-річчя створення Української Повстанської Армії постановляю:

Нагородити орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня

ВЕРХОЛЯКА Дмитра Кузьми-ча – голову Богородчанської районної організації Братства ветеранів ОУН-УПА, Івано-Франківська область;

КАЛІЩУКА Сергія Романовича – голову Нововолинської міської організації братства ветеранів ОУН-УПА Волинського краю імені Кліма Савура;

ЛЕВКОВИЧА Василя Михайловича – члена Львівського Крайового братства ветеранів національно-визвольної боротьби.

Нагородити орденом "За заслуги" III ступеня

БАКАНЧУКА Михайла Антоновича – члена ради Тернопільської обласної організації Спілки політв'язнів і репресованих України;

БУНЯ Михайла Федоровича – члена Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, м. Київ;

БУХАЛА Гурія Васильовича – члена ради Рівненського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів;

ГОЛОВАЦЬКОГО Івана Дмитровича – члена Львівського Крайового братства ветеранів ОУН-УПА;

ГРИНЯКА Олексія Тихоновича – пенсіонера, м. Збараж, Тернопільська область;

ДМИТРУКА Володимира Григоровича – члена Волинського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів;

ДЯКІВА Михайла Михайловича – члена Братства ветеранів ОУН-УПА Залізничного району міста Львова;

ЗЕЛЕНЮКА Івана Юхимовича – Славутського станичного Хмельницької обласної управи, члена Головної Булави Всеукраїнського братства ОУН-УПА імені генерала Р. Шухевича – Т. Чупринки;

КЕЙВАНА Івана Васильовича – почесного голову Івано-Франківської обласної організації Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих;

КЛИМА Андрія Васильовича – голову Тернопільського обласного відділення Конгресу української інтелігенції;

КОМАРНИЦЬКОГО Зіновія Андрійовича – голову Хмельницької обласної управи, члена Головної Булави Всеукраїнського братства ОУН-УПА імені генерала Р. Шухевича – Т. Чупринки;

КОПІСЯ Володимира Васильовича – заступника голови Бориславської станиці ОУН-УПА, Львівська область;

КУЛЬЧИЦЬКОГО Петра Павловича – голову Галицької районної організації Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, Івано-Франківська область;

МИРОНЮКА Петра Миколайовича – пенсіонера, м. Заліщики, Тернопільська область;

ОБЕРИШИНА Ілліо Степановича – пенсіонера. Підволочиський район, Тернопільська область;

ПЕТРЕНКО-КУХАРЧУК Галину Петрівну – члена ради Рівненського міського відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів;

РАДЕЛЬЧУКА Степана Ілліча – члена Братства ветеранів ОУН-УПА міста Львова;

САВЧУКА Петра Степановича – члена Івано-Франківської обласної організації Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих;

СЕРЕДЮКА Зіновія Степановича – співголову Тернопільської районної спілки політв'язнів і репресованих;

ШАБАЛУ Олексія Романовича – члена Хмельницької обласної управи Всеукраїнського братства ОУН-УПА імені генерала Р. Шухевича – Т. Чупринки;

ШАВАРИНА Миколу Михайловича – митрофорного протоієрея Української греко-католицької церкви;

ШЕВЧУКА Ярослава Степановича – члена Братства ветеранів ОУН-УПА Дрогобицького району, Львівська область.

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

МАНУЙЛИКА Олексія Трохимовича – голову Рівненського обласного братства вояків УПА імені генерал-хорунжого К. Савура;

ЖДАНИЮКА Гаврила Родіоновича – голову Рівненського міського братства вояків УПА імені генерал-хорунжого К. Савура.

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВОРОНКА Миколу Івановича – голову Здолбунівського районного братства вояків УПА імені генерал-хорунжого К. Савура, Рівненська область;

КІЦУЛА Ярослава Степановича – члена ради Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих;

КОЛЯДЮКА Кирила Івановича – члена ради Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих;

МАРТИНЮКА Миколу Івановича – голову Млинівського районного братства вояків УПА імені генерал-хорунжого К. Савура, Рівненська область;

МЕДЕНЮКА Миколу Петровича – члена ради Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих.

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

ГОРОШКО Ольгу Юхимівну – пенсіонерку, м. Збараж, Тернопільська область;

ЖУЛКОВСЬКУ Ольгу Андріївну – члена ради Тернопільської обласної організації Спілки політв'язнів і репресованих України;

САЛЕВИЧ Варвару Григорівну – члена Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих;

СМЕРЕЧИНСЬКУ Сідонію Євгенівну – члена Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих;

ЧОРНОВІЛ Валентину Максимівну – члена Всеукраїнського товариства політичних в'язнів та репресованих, м. Київ;

ЧУХРАЙ Марію Павлівну – члена Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих;

ФІЛЯК Параску Антонівну – члена Чернівецького обласного товариства політв'язнів та репресованих.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО
10 жовтня 2007 року

Член братства ОУН-УПА Дрогобицької станиці В. Кунців у своєму "Дружньому посланні землякам на Великій Україні суцям" (газ. "Заграва" № 10, вересень 2007 р.) пише: "Я запитую себе, запитую вас: коли ж, нарешті, в умах і серцях наших відродиться пам'ять про славних пращурів наших, про їхню, більш як трьохсотлітню боротьбу за волю, за козацько-гетьманську державу Україну?..."

Про це запитує і багато інших свідомих українців. І не лише про це. Хіба ж може не хвилювати психологів, філософів і звичайних освічених свідомих українців питання – чому ті, хто зрадив Батьківщину, свій рід, свою мову, з якимось ворожим упередженням ставляться до тих одноплеменників, котрі того не зробили, а ціною свого здоров'я і життя жертвовно боролися за звільнення і відродження поневоленої сусідніми державами України?

Микола БІЛИЙ,
політолог

ЦЕ ПИТАННЯ має вивчати українська наука на державному рівні не лише для усвідомлення спектру причин такого трагічного стану, а головне – для вироблення системних заходів щодо його виправлення. Але що робити, якщо на керівних посадах в українській науці будуть утримувати таких вчених, як П. Толочко, "українські" наукові інститути будуть давати наукові довідки, подібні до тих, які давали Л. Кучмі для книги "Україна не Росія", а лідери політичних партій будуть проводити за своїми списками у парламент більше неукраїнців?

Визволення нації після багатовікового поневолення і рабства є за своєю суттю соціально-національною революцією. В Україні задекларована де-юре така революція не відбулася на гнилих "верхах", а тому не відбулася де-факто і внизу. Замість націєрятівного українського гасла "Українству і Українській державі всебічне відродження!" гасло табачників "Україна для всіх" на теперішньому зрізі історії є цвяхом у труну українству і Україні. Але про це мовчить неукраїнська зграя заробітчан від політології, конкретні фізіономії і космополітичне, не за суттю справи балакання яких на всіх каналах ЗМІ уже викликає нудоту у свідомих українців.

Майже всі політологи не є українськими. Вони розігрують політологію, яка абсолютно байдужа стосовно того, постане Українська національна держава чи не постане.

ОСЬ, НАПРИКЛАД, найбільш чітко сьогодні питання про парламентську опозицію. Політологи мусують його в транскрипціях подібних опозицій в європейських країнах. Але ж це політична підгасовка. Адже ж у Польщі, Чехії, Франції і більшості, і опозиція в парламенті є польськими, чеськими, французькими за ознакою глибинної відданості своїй державній мові, своїй державницькій нації і державі. В Україні ж це принципово не так. Визначальною, домінуючою властивістю українського парламенту є те, що він всі роки незалежності України аж до президентства В. Ющенка, тобто до появи виборів в Україні (замість лжевиборів до того), був представлений антиукраїнськими (більшість) і українськими (опозиція) силами.

Коли антиукраїнським силам спроба вбити В. Ющенка не вдалась, вони всупереч вибору народу створили антиукраїнську більшість у парламенті ціною розсекречення замаскованих злісних ворогів України (Мороза і Коч) і почали цинічний, ледь прихований легко прочитуваною брехнею зеківського штабу наступ на українську державність.

Фактично це було продовження Северодонецького анти-

заколоту, а в сфері командних висот чинитиме саботаж, націєрятівний на зрив успішної роботи української коаліції та її уряду. Москва вже дала таку установку вустами Чорномірдіна в транскрипції ціни на газ: промосковському уряду (Януковичу і Коч) – нижча ціна і замовчування боргів (окупиться ж політичним загарбанням України), українському уряду – вища ціна і борг "успішного уряду Януковича"; тобто зашморг на шию України.

Тільки перекриття шляхів утечі до Московії силами СБУ,

ворогів не треба, вони самі себе виставили в Северодонецьку.

Не говорить він про фальсифікації, корупцію, злочинну діяльність в питаннях мови, федералізації і т. ін. Та навіть якщо б і заговорив – вірити не можна. Повірити можна, якщо таке буде сказано не словами, а переведенням зусиллями Януковичів і Коч всіх навчальних закладів (від дитсадку до ВНЗ) в придуманому ними ПiСУАРі на державну українську мову викладання, на повноцінне функціонування державної мови в усіх державних і

ся з неволі, а підпадала під жахливий геноцид і лінгвоцид на всій території України. Маємо, нарешті, правдиво говорити, що на тій складовій українського суспільства лежить левова частка вини за тотальне винищення всього українства загалом. А це вже не гри в голосування щодо якогось там другої офіційної мови. Це братовбивство. Необхідно, нарешті, покласти край цій національній трагедії. Ось що мають усвідомити помоскалені "українці" і схаменутися.

СТОСОВНО психологічного аспекту проблеми хочу зачепити деякі неабстрактні факти.

Свого часу при дискусії навколо осучаснення тексту гімну України я подавав у ВР пропозицію про заміну слів "згинуть наші воріженьки, як роса на сонці" словами "знищити наших ворогів Ми так, як росу сонце". Пояснивав безглуздя (ба навіть підленьким хитруванням) очікування, поки сильніші за нас чомусь "воріженьки" (це ж треба!), а не вороги, чомусь згинуть самі по собі, а не знищать нас. Мав на увазі й те, що в теперішніх умовах міжнародного права категорія "знищити" не означає обов'язково щось криваве, бо знищити-зліквідувати щось віджале, скажімо, імперські амбіції якоїсь нацменшини в Українській національній державі, можливо і у правовий спосіб (наприклад, обмежити в політичних правах її агресивних представників, відкрити примусовий "шлюз" для зміни держави їхнього проживання для таких представників і ін.). Про свою пропозицію розповів учням у школі (викладав там історію і основи правознавства). При перевірці на оцінку знання тексту гімну всі учні в класі на уроці української літератури принципово декламували слова гімну з моєю поправкою.

Мій знайомий, полковник – педагог, публіцист, зауважив, що молоді здорові люди влаштуються на небезпечну роботу до бандитів (де мають справу з застосуванням холодної та вогнепальної зброї) не лише з причини пристойної платні (!), а й з мотивів, підмічених бардом В. Висоцьким – "стріляють, прыгають – с ума сойти", тобто через властивий молоді радикалізм. І стають на цей ганебний шлях ще й тому, що національно-визвольні організації не надають їм (молодим людям) можливості реалізувати себе в націєзахисному моральному і високодейному чині; тому хлопці ризикують або гинуть як охоронці у грабжників національних багатств, а не за високу ідею свого народу (скажімо, як то було у випадку ризикового чину української молоді стосовно польського міністра Перацького, котрий намагався забити цвяха в труну українства).

Певне, тому в Україні, на відміну від щоденного спостереження на телепрограмі "Європьюс" героїки боротьби молоді інших народів за свої національні інтереси, спостерігаємо побиття українських патріотів чужомовними молодиками у формі української міліції, або оскаженілі організовані напади представників нацменшин і українських первертнів на ветеранські колони борців за незалежну Україну в сучасній столиці незалежної України. Що це?!

Питань багато. Але зупинимось на сказаному, щоб ствердити: в Україні бракує націєрятівного вольового чину, який тільки й збуджує націю, бо від ліберальної набридлої балаканини нація лише засинає.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

УКРАЇНЦІ ТА "УКРАЇНЦІ"

В Україні бракує націєрятівного вольового чину, який тільки й збуджує націю, бо від ліберальної набридлої балаканини нація лише засинає

Світлина Олексі ВАЩЕНКА

українського заколоту, але більш поглибленого за цілями. Москва заборонила антиукраїнським силам задовольнятися відривом від України ПiСУАРу, і поставила складніше завдання: через брехню зрадників України, через насилища, підкуп, захоплення командних висот (командні висоти – це промисловість, земля, фінанси, силові структури влади), прикриті балаканиною про "єдність України", про "національний інтерес", про "ріст ВВП", досягнути такого впливу на всю Україну (а не лише на ПiСУАР), щоб обдурені, приспані, притлумлені, підготовані перед виборами надбавкою до пенсії і зарплати виборці насправді віддали політичну владу в руки промосковських сил. Якби таке сталося, Україну швидко спіткала б доля УНР.

Називання антиукраїнських сил опозицією з тогожністю цього поняття європейським зразком опозиції є зрадою української нації і держави оплачуваною політологією!

Мова про парламентську опозицію європейського зразка в Україні може постати лише після утвердження української національної держави, тобто після ліквідації московської "п'ятої колонії" в парламенті. Сьогодні має відбуватися публічне обговорення (щоб виборці розуміли процес) у колах українських політологів, політиків і Конституційної асамблеї шляхів ліквідації московсько-імперської "п'ятої колонії" в Україні, правових важелів недопущення її в парламент.

Не хотілося б висловлюватися занадто гостро, але істина дорожча. В парламенті шостою скликання "п'ята колонія" Москви буде діяти деструктивно, буде продовжувати антиукраїнський

прикордонників та миротворчими контингентами НАТО (їх необхідно запросити), арешт і ув'язнення принаймні на 10 років (з конфіскацією майна) всіх учасників Северодонецького заколоту 2004 р., націєрятівного на знищення унітарної Української держави, буде ознакою правдивої української демократії замість аморальності, хаосу, безвладдя і безвідповідальності.

Тільки це забезпечить продуктивну роботу нового, справедливий український парламенту. В іншому разі – гарантоване невиконання всіх обіцяних програм. Але якщо й невиконання, тоді українським виборцям треба перетерпіти і це, як перетерпіли свого часу литовці зимову блокаду з боку Москви, залишившись без нафти, газу в промерзлих помешканнях. "Свобода дорожче!" – лунало над Литвою, і ні єдиного квіління, ні єдиної скарги, ні єдиної зради нації.

Якщо безвольному парламенту шостою скликання все ж доведеться приймати закон про опозицію (а така доведеться), то необхідно віднайти в собі прояв мужності та виписати його так, щоб спроба використання кимось опозиційної вивіски як антиукраїнської (конкретно: замах на єдність української державної мови, посягання на унітарність держави і недоторканність її кордонів, посягання на європейський вибір поступу Української держави) невідворотно закінчувалась би втратою депутатського мандату та кримінальною відповідальністю.

"НЕ ТРЕБА шукати ворогів" – бреше Янукович, вкладаючи в ці слова зміст про те, що, мовляв, ворогів немає. Дійсно, шукати

Сергій КАЧИНСЬКИЙ

ІДЕЯ І ЧИН

ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ УПА

Популярне введення до теми

У 1942 році українські землі були захоплені німцями, яким вдалося те, на що не спромоглися москалі. Але й тоді, під німецькою окупацією, Україна була поділена на чотири основні частини: Холмищина, Підляшшя і вся історична Галичина були віднесені до так зв. Генерального Губернаторства; частина півдня України передана під румунську адміністрацію; Закарпаття – під мадярську, а північно-західні землі з Берестеччиною і частина Центральної України утворювали т. зв. "Райхкомісаріат Україна" зі "столицею" у Рівному. Решта наших земель, властиво, була прифронтовою смугою, якою правили різні губернатори.

У кожній з цих зон була своя політика окупантів стосовно українського населення і українства взагалі, але однаково жорстока і антиукраїнська. Німці, як і москалі, скрізь підтримували неукраїнські елементи – російські, румунські, мадярські, польські (хоч в самій Польщі вони ж вели жорстоку антипольську політику). Так само підтримували й неукраїнські церкви.

В УПА практикували колективні читання

Московська, а пізніше німецька окупація спричинилися до того, що всі політичні та навіть культурно-освітні товариства були заборонені або самі припинили діяльність. Деякі пішли на відкриту колаборацію. І тут незрозуміло, чи це була "тактика", як деякі сьогодні доводять, чи інші міркування – ми стверджуємо лиш сам факт тодішнього стану справ.

Очевидно, що серед членів різних політичних партій і угруповань, що мусили припинити свою діяльність чи навіть колаборували, було немало таких, хто продовжував працювати для свого народу і визвольного руху, використовуючи можливості, які давало їм їхнє положення в окупаційній адміністрації. Треба одначе наголосити, що одинокою політичною силою, силою незалежною, яка залишилася, діяла і навіть зростала за німецької окупації, була – ОУН. Ми діяли під московською окупацією, під польською і залишилися під німецькою: ми тут були завжди, ми нізвідки не приходили. Ми добре знали, що німці, як і більшовики, прийшли в Україну, щоб реалізувати свою політично-економічну експансію ціною нашої свободи.

Хоч ОУН діяла в підпіллі, та працю її люди бачили і цінили, тому і допомагали. Масштаби діяльності ОУН були міжнародними: зокрема в тяжкий час більшовицької окупації в 1940 році ОУН співпрацювала з волинськими чехами, а в 1942 році росіяни Донбасу навіть створили "руський отдел ОУН". На жаль, ці факти мало досліджені істориками і чомусь замовчувані.

Ми могли співпрацювати з іншими повсталими народами, але не з завойовниками. Ми виступали як самостійна сила. Тому співпраця з одним з окупантів – німцями або більшовиками, чи їхніми сателітами – означала б резигнацію самої ідеї Самостійної держави.

Отже, до активної боротьби за державність ставала тільки одна політична сила – ОУН, яка мала моральну і чинну підтримку всіх самостійницьких сил і, що найважливіше, народу. Тому і вдалося за досить короткий час залучити всі ті сили до чинної боротьби і розбудувати власне військо – УПА. Але факт, що жодна інша партія з тих, які не діяли, але все-таки десь там існували, відкрито не включилася до процесу творення власного війська. Жодна не виступила й проти – вони просто стояли збоку.

Підготовку до створення власних військових сил Організація вела і раніше в московському підпіллі. Проводилися військові вишколи, об'єднувалися військовики-українці з різних армій. Від перших днів німецької більшовицької війни ці дії активізувалися.

Ще на переломі 1942–43 років, коли вже перші повстанські загони вели бої з окупантами, для них було прийнято назву УПА. Ця назва виникла з самої ідеї нашої боротьби – **наші військові підрозділи мусили бути військом, українською армією, а не партизанськими формуваннями.** Це дуже важливо підкреслити. Ми не були нічиєю так званою "допоміжною силою", якою зазвичай є партизанська війна. Ми стали до лав народів, які вже в цілій Європі збройно відстоювали свою державність, як самостійна політично-військова сила.

Завданням УПА були оборона населення і оборона нашої (підпільної) Української Держави, яку ми створили ще в московському підпіллі.

Багато істориків, публіцистів досліджують сьогодні мотиви, якими керувалися люди, вступаючи до УПА. Часто можна прочитати у тих публіцистів та "істориків-мемуаристів", які зараз виникають, як гриби після дощу, особливо за кордоном, що головною причиною напливу людей до УПА і підпілля взагалі були втеча від вивозу на роботи до Німеччини або оборона власного хутора... Не можна заперечити, що бували й такі індивідуальні мотиви. Одначе такі люди могли піти, наприклад, до більшовицьких партизанів або зголоситися до німецьких адміністраційно-поліційних служб. Вибір був. Мені доводилося розмовляти про це з сотнями повстанців з усіх земель України – найчастіше з Полісся і Волині – тож можу узагальнити думку. Тоді перед нами стояло питання: за

кого вмирати, власне – вмирати, бо скрізь чекала смерть. В арміях окупантів за ворожі нам інтереси? Протягом відносно короткого часу наш народ в деяких областях пережив аж трьох окупантів, тож добре знали їхні порядки. Отже, єдиним правильним вибором було жити, боротися, і, як прийде час, вмерти за себе, за свій край. Іншого розумного вибору не могло бути.

Перший відділ УПА очолював "Остап" – Сергій Качинський з села Піддубці, що на Луччині, син дуже бідного селянина, що від кінця 1939 року перебував у підпіллі. "Остап" загинув весною 1943 року під час ліквідації станиці німецької жандармерії в Клевани.

Першим Головним командиром УПА був Краєвий Провідник ОУН на північно-західній Україні "Клим Савур" – Дмитро Клячківський, він же – "Охрім", "Білаш".

До основного керівництва тоді належали: "Галина" – Бусел, "Горбенко" – Волошин, Івахів та "Гончаренко" – полковник Ступницький (з армії УНР). Всі загинули в різний час у боях з більшовиками.

Початково старшинські кадри, зрештою, як і підстаршинські, наповнювалися вояками різних армій, в яких служили українці. Чимало було старшин і з армії УНР та УГА, але вже наприкінці весни 1943 року почався набір випускників військових шкіл УПА.

Крім військових шкіл, були також школи медичні – для молодшого медичного персоналу, які організував Український Червоний Хрест, що виник на основі жіночої референтури. На початку УЧХ очолювала "Верба" – Олена Мостович, родом із Малина, що на Острозьщині. УЧХ організував підпільні стаціонарні і польові лікарні для війська і населення. Багато медичного персоналу було набрано з-поміж колишніх військовослужбовців ЧА, які залишилися після відходу ЧА в червні 1941 року. Були і чужинці – мадяри, жиди, нім-

ці... Властиво, жидів не можна називати чужинцями, адже вони були корінними жителями України.

Отже, УПА була українським військом, зорганізованим на засадах регулярної армії, з усіма її атрибутами і службами. Зокрема, УПА мала власні господарчі заклади: гарбарні, пекарні, м'ясні і інші, які були розміщені в містечках та селах, визвоєних від німців. Були й підпільні, такі, як друкарні, військові майстерні тощо. Всі ці заклади, крім військових, служили і мирному населенню.

Влітку 1943 року УПА визволила від німців територію, більшу від багатьох європейських держав – Волинь, Полісся, Рівненщину і частину Поділля. Невдовзі до них приєдналися ще Західна Холмищина, частина Житомирщини. Багато міст і містечок, як Любашів, Колки, Острожець, Камінь-Каширський і інші, були вільними аж до приходу більшовицьких військ. І скрізь у цій визволеній від окупантів державі, що її обороняла УПА, йшло нормальне, якщо можна говорити в час війни про нормальність, життя: люди народжувалися, одружувалися, вчилися, господарювали і... воювали з ворогами, яких нам тоді, на жаль, не бракувало.

Подільську групу УПА очолював полковник "Вовк" – Грабець Омелян.

Невдовзі була створена УПА в Галичині і в Засянні. Під різними назвами діяли наші військові відділи на Київщині, Чернігівщині, Буковині і Закарпатті.

Тут треба звернути увагу ось на що: УПА в ті роки не була "підпільною", бо це було просто неможливим. Сам по собі кількісний стан не давав можливості перебувати в підпіллі, та й нашою метою не була підпільна діяльність – навпаки, метою було виступити військовою силою явно і легально перед усім світом. УПА не була визнана ворогами де-юре, або, як кажуть юристи, не була формально визнана

за воюючу сторону, але якщо якась держава не визнає право якоїсь іншої держави, то це зовсім не означає, що тієї другої нема, або що вона не є державою. Чисельний стан УПА в різний час був різним. Німці окреслювали близько 180 тис., а в рапортах НКДБ фіксується до 200 тис. Хай ці числа, подавані ворогами, говорять самі за себе. Навіть перший заступник Сталіна маршал Жуков був змушений згадати про нас у своїй книзі споминів, а маршал Василевський присвятив-таки УПА кілька добрих рядків у своїй книзі "Дело всей жизни" в розділі "Бої за Дніпро". А наші історики і мемуаристи в більшості й досі обходять цей період нашої історії.

З самого початку до УПА зголошувалися колишні солдати ЧА, які залишилися на місцях свого постюю і не хотіли йти в німецьку неволю. Були вони різних національностей і з різних країв СРСР. Зголошувалися також солдати із сателітних німецьких армій – мадяри, словаки, югослави, а також... німці, які не хотіли воювати за програму справу. Багатьом із них ми допомогли дістатися до своїх країв, інші залишалися і воювали разом з нами за нашу і свою волю. А вже навесні 1943 року виникла потреба у створенні окремих відділів за національним визначенням, чи, як тоді говорили, – відділи нацменів. Так зорганізовано було відділи: вірменський, узбецький, казахський, ... і російський.

До нас перейшло кілька відділів "нацменів", зорганізованих німцями до боротьби якраз з нами. Деякі здавалися у наш полон під час боїв з німцями. І з цього всього треба було зробити якесь військо, здатне до боротьби з їхніми вчорашніми хазяями – німцями і більшовиками. Нелегка була це справа.

Відділи нацменів жили своїм власним життям – мали своїх керівників, муштра велася на їхній народній мові, жили за своїми звичаями. Вони, зокрема, втілювали наше гасло: "Воля Народом! Воля Людям!"

УПА була одна, жодного поділу в УПА не існувало, як сьогодні дехто намагається довести.

"Поліська Січ" Тараса Бульби – Боровця не була частиною УПА, хоч в окремих періодах свого існування співпрацювала з нами. "Січ" була партизанським формуванням місцевого значення, можна сказати – районного, хоч, можливо, плани-мрії у самого Боровця, як він пише у своїх спогадах, виданих на Заході, були й соборні. Найбільшою помилкою "Січі" було пропущення без бою, на "договірних" умовах банди партизанів Ковпака на Південь, що принесло так багато страждань нашому населенню. УПА не може бути відповідальною за добрі і недобрі дії "Січі" Т. Бульби.

Були спроби, наприклад, організувати військові відділи й іншими політичними угрупованнями – мельниківцями на Володимирщині і Крем'янеччині – за які УПА теж не може нести відповідальності. Але були то лише спроби. Відділи ці не були спроможні самостійно вести бойових дій з німцями чи більшовиками і дуже скоро саморозпустилися або влилися в УПА.

Ще в підмосковському підпіллі ми створили мережу української державної адміністрації на значній території України. Це мало велике значення для організації державної влади після відходу московських військ у червні 1941 року і ще перед приходом німців. Тепер, коли УПА стала дійсною військовою силою на сторожі кордонів чималої території, виникла необхідність відновити всі органи української державної влади, відповідно до вимог і можливостей воєнного часу. Діяла наша державна адміністрація в залежності від ситуації – легально, напівлегально або зовсім нелегально, але діяла. Для нас, для народу, була це наша влада. Українська державна адміністрація існувала в господарчій, освітній, культурній, медичній, видавничій, і, очевидно, військовій сферах. Відбувалися концерти з нагоди різних річниць, діяли школи і організувалися вчительські конференції, на які приїжджали вчителі з автоматами на плечах. Влітку 1943 року наша друкарня в Колках видала посібник-підручник для початкової школи, який вчителі оцінили дуже високо.

Закінчення в наступному числі.

Оксана ПАХЛЮВСЬКА

Це книга сувора, болюча, безкомпромісна. Найбільша її цінність – критична свідомість власної історії. Своїм дослідженням Афанасьєв засвідчує, що в російській національній ментальності насправді відбувається глибинний перегляд інтерпретативних стереотипів. Ні, це ще не процес, а лише поодинокі самотні голоси. Але це голоси потужні. Це голос російського історика, який іде супроти "тріумфалістської" течії, намагаючись зрозуміти реальні проблеми і перспективи сьогоденної Росії. Варто прислухатися до думки Афанасьєва, якщо хочемо зрозуміти, що насправді відбувається в Росії. Крім того, крізь призму цього безжалісного аналізу можна також краще збагнути й те, що донедавна відбувалося в Україні. І до яких непоправних наслідків могло б це призвести, якби Україна різко не змінила свій цивілізаційний вибір.

Сам факт виходу цієї книжки в Росії – емблематичний. Ця студія є фактично попередженням про встановлення в Росії авторитарної, більше того – неоталітарної системи. І вже тим самим ця книжка свідчить про можливість змін у російській історіографії. А також – парадоксально – не виключено, що й у самій Росії. Адже критичне усвідомлення реальності є першим кроком до її подолання.

Отже, пропоную вам аналіз цих цитат (збережена мова і шрифтові особливості оригіналу) з точки зору державних інтересів України, яка волею малоросійських клонів російської автократії нещодавно мало не осіла в сипучі піски євразійської пустелі, – разом із тією Росією, яка, як свідчить аналіз Афанасьєва, перебуває на грані своєї, можливо, неминучої катастрофи.

ВЕЛИЧ І ДЕГРАДАЦІЯ

Історик запитує: "Історія: поведи ли для гордості или стыда?" І пише: "Любить Россию – это, как у Чаадаева, – знать ее. Не коленипреклоненно, не с закрытыми глазами". Якщо Росія, вважає історик, що переживає один за одним крах своїх планетарних імперських проектів, не буде здатна осмислити себе в категоріях реальної історії, ця країна буде приречена. "XX век для России начался в захватившей невиданными для нее историческими поражениями. В начале века обанкротилось самодержавие, в конце – коммунистический порядок". І саме тому, що, декларуючи побудову соціалізму, Росія насправді побудувала "ГУЛАГ и полицейское государство. Запад, продвигаясь по ходу же курса, [...] построил социально ориентированную экономику и открытое общество". Ось тому основна небезпека Росії – в інерції власної історії, в неможливості знайти альтернативу перманентному імперському проекту, який гальмує розвиток країни, паралізує процеси модернізації.

Почнемо з економіки. Реставрація капіталізму, пише історик, теж пішла "грандиозно, со свойственным мировой периферии размахом. [...] Уж если либеральная приватизация – то вплоть до приватизации на пользу нескольких человек земных недр и всего национального достояния, а заодно и всей государственной власти". [...] Если свобода вообще, то и от законов тоже".

Який капіталізм утвердился в Росії? – запитує історик. І відповідає: "Олигархический", "бан-

дитский". І основна причина в тому, що "в России "олигархи" и губернаторы – почти сплошь из советской и постсоветской номенклатуры". "Сегодня российские власть и собственность просто снова открыто [...] соединились". Відтак "мало поводов даже для сдержанного оптимизма: их соединение произошло независимо от общества, основой для такого соединения стали не общественные, а корпоративные, а по существу – клановые

Оскільки ж Росія продовжує мріяти про себе як про супердержаву, то повторює фактично радянський варіант мілітаризованої економіки, яка в російських умовах ліквідує саму можливість економіки соціально орієнтованої. "Новая гипермилитаризация экономики – самоубийственная для России". Сучасна оборонна система Росії, вважає історик, несумісна з принципами вільного ринку. Третього шляху не дано: або треба будувати правове су-

стан продовольчої продукції – катастрофічний (ніж витрати час на перевірку м'ясо-молочної продукції в Україні, чи не краще було б навести лад у себе вдома?!). Інститут соціальних і політичних досліджень Російської академії наук прогнозує в 2045 році скорочення російського населення на 70–90 мільйонів...

А адміністративна піраміда влади? Знову Афанасьєв. "Расползающиеся в разные стороны регионы. Приватизированное

кладывает реформу судов и прибирает к рукам еще трепыхающуюся прессу. Ослабляя других политических игроков и делая ставку снова на бюрократию как системообразующий элемент власти, он воссоздает ту самую моносубъектную русскую власть (иначе говоря – самовластие), которая веками пригнала Россию".

ІМПЕРСЬКИЙ ВИМІР

Підтвердженням сповзання Росії до диктатури, коментує історик, є, власне, й наступ на засоби масової інформації, тепер уже майже ілковиті обмеження свободи слова. Цензура заповнює собою усі пори соціального організму. Зрозуміло, тиск на пресу має ті ж самі модальності, що донедавна спостерігалися і в Україні: альтернативні засоби інформації – журнал "Итоги", газета "Сегодня", радіостанція "Эхо Москвы" – були закриті чи обмежені в своїй діяльності нібито не за критику політики Кремля, а за фантоматичні порушення податкових законів. На велетенських обшарах російської периферії інформація зведена до одноканальної пропаганди. За дев'ять років – від 1992-го до 2001-го, – в Росії було вбито 183 журналісти. "20 журналистов в год убивают в России, которая официально ни с кем не воюет", – гірко констатує історик.

Попри все, такі брутальні силові методи управління державою ведуть до зворотнього результату, вважає Афанасьєв: не до зміцнення країни, а до прогресуючого її розпаду. "Административные меры президента России по укреплению "властной вертикали", по созданию на территории страны семи генерал-губернаторств, – это, скорее, очередная акция по силовому скреплению разваливающейся империи, чем серьезная попытка внутреннего обустройства России". [...] Постепенно и незаметно единое государство на территории России по сути дела перестало существовать". [...] Единая экономическая система страны неуклонно разрушается. Возможно, более точное определение еще мрачнее; ее уже нет".

Історик говорить також про особливо драматичний наслідок історичної специфіки російської державної системи, закоріненій у винятково імперському вимірі її формування, а саме: відсутність органічної єдності Росії як суспільного утворення і як культури. Ця держава складається із суб'єктів, пише Афанасьєв, які опинилися в цих кордонах у різний час і "зачастую не по своей воле" (серед прикладів фігурує і насильницьке приєднання України до Радянської Росії шляхом більшовицької окупації). Ці суб'єкти, твердить історик, перебувають "не только в разных цивилизациях, но и в разных временных эпохах". Єдиним інструментом такого об'єднання в минулому був лише терор: репресії, депортації і Голодомор, як у випадку України. Ціна комуністичного насилля по світу – 85–100 мільйонів жертв. З них на сумлінні Росії – 20 мільйонів людських життів, як вказує відоме дослідження європейських учених – "Черная книга коммунизма. Преступления. Террор. Репрессии" (рос. переклад: Москва, 1999). Комуністичну Росію перевершив лише комуністичний Китай – 65 мільйонів жертв...

Закінчення в наступному числі.

ЗА ХУТОРОМ-МИХАЙЛІВСЬКИМ

"РОСІЯ – НЕБЕЗПЕЧНА"

Визнання російського історика

Юрій Афанасьєв – автор книги "Опасная Россия. Традиции самовластия сегодня" – академік Російської академії природничих наук, почесний доктор багатьох зарубіжних університетів, одне з чільних імен російської історичної науки, засновник і тривалий час ректор Російського державного гуманітарного університету в Москві. Це видання з'явилося

друком у Москві 2001 р., після приходу до влади Путіна. Книга була широко відрецензована на Заході, щойно вийшов друком польський переклад. Чомусь на той час в Україні вона пройшла повз увагу істориків, а даремно. З огляду на події останніх років, цікаво повернутися до цієї книжки, актуальність якої особливо виразна сьогодні.

інтересу". А цементуючою основою такого об'єднання влади й капіталу стало "беззаконие (президент Путин именует его "диктатурой закона")".

У результаті прірва бідності, в яку скотилася Росія, наближає її хіба до "передкапіталістичної Африки" та Латинської Америки. А прийшла до цієї деградації Росія "самым неповторимым путем", – сумно іронізує історик: "через имперское величие, через победу над фашизмом и ядерный паритет с США". Ця деградація зумовлена тим, що реальна ринкова економіка, яка забезпечує стабільне економічне зростання, неможлива без підставових елементів демократії. Підміна ж демократії автократією веде неминуче лише до "бандитського" капіталізму, так печально знайомого і нам.

Досить кинути оком на деякі цифри, які наводять Афанасьєв. Ці цифри чудово висвітлюють недолугу псевдоекономічну міфологію наших учорашніх можновладців, які прагли перекопати суспільство в тому, що інтеграція з Росією є запорукою економічного та суспільного розвитку України.

Росія займає "71-е место, среди стран "средней степени развития", сразу после Ливана и Западного Самоа – это и есть наше реальное место в мировой экономике [...]", – пише Афанасьєв.

Росія не працює над жодною європейською перспективою – тією єдиною перспективою, яка могла б врятувати її економіку від криз і стагнації: "Пока что – ни согласия, ни намерений. Власть, как всегда, хочет силы и великодержавности". А суспільство не знає, чого насправді хоче, – просто "большинство из 140 миллионов населения живут на один доллар в день, а несколько сотен людей превратились в миллиардеров де-юре. Из страны за последние десять лет "сбежало" 150–200 млрд. долларов", а "годовой государственный бюджет равен трехнедельному американскому".

пільство з ринковою економікою, або задовольняти інтереси "нынешнего военно-промышленного чиновного сословия". А що буде далі? "А будет разоряться государство в пользу оборонно-промышленных генералов". І війна у Чечні ніколи не закінчиться, бо вона потрібна саме цим генералам.

Або ж питання системи соціального забезпечення населення. Політичне й економічне беззаконня, про яке пише Афанасьєв, призвело до того, що в Росії, за формулою російського демографа Л. Рибаківського, спостерігається "європейська народжуваність та африканська смертність". Тривалість життя в Росії – на 15 років нижча порівняно із Заходом. Щороку в Росії вмирає мільйон населення, зокрема 60 тисяч дітей. І причина більшості смертей – недосконалість медичного обслуговування, відсутність ліків, застарілість медичного обладнання (звичайно, якщо треба вибирати між термічними колісками для російських немовлят і бомбами для немовлят чеченських, то країна, яка собі сниться "супердержавою", не може не вибрати останнього!). Росія займає друге місце у світі за числом самогубств. Драматичними темпами зростає смертність від алкоголізму, СНІДу, сухот, сифілісу. Санітарно-епідемічний

государство на служенні у мафіозних кланів. Заповнившая все поры общества коррупция... Вам це нічого не нагадує? Ось звідки така "культурна близькість" між путінською Росією та кучмівською Україною, що робила просто необхідним стирання між ними кордонів. Так більшало території для "приватизації" у мафіозних кланів – для колективного грабунку надр, ресурсів і людського життя.

А правовий простір? Упродовж останніх десяти років правове поле в Росії "разрабатывали для себя, под себя и для собственной безопасности сами "приватизаторы" вместе с олигархами".

Демократичні інституції? На Заході, пише історик, суди і прокуратура є незалежними гілками відповідно державної та виконавчої влади. В Росії це – "карательные органы моносубъектной власти". В Росії прокуратура стала "державою в державі", тому що "беззакония прокуратуры" обслуговує інтереси влади, – це теж відома нам схема. Президент Росії особисто "эту по существу монархически-большевистскую, а по форме демократическую власть укрепляет. Тип власти не изменился. Сегодня президенту кажется, что он делает единственно возможное – повышает роль советской прокуратуры, от-

ЛАВРЕАТ

Доріс ЛЕССІНГ

белянтами, майже нічого невідомо. Хіба Оксана Забужко раз покликана на неї у своїх скандальних "Польових дослідженнях з українського сексу", та ще зрідка згадували у своїх критичних студіях поодинокі вітчизняні феміністки й (у нас і таке буває!) феміністи. Проте жоден твір

ФЕМІНІЗМ ПО-НОБЕЛІВСЬКИ

Іван АНДРУСЯК, "Нація і держава"

Підстав для того, щоби звинувачувати Шведську Королівську Академію в схильності до кон'юнктури, знову додалося, як їх додається щороку в перші тижні жовтня. Причина більше ніж банальна: література, надто художня, є сферою смаковою, а скільки людей – стільки й смаків. Недарма присудження найавторитетнішої в світі літературної премії – Нобелівської – так часто супроводжується різноманітними скандалами. Тим не менше, рішення шведських академіків щороку з нетерпінням чекає весь світ, і немає жодного письменника, котрий не хотів би отримати "Нобеля", – навіть якщо з міркувань політичних дехто змушений був від нього відмовитися.

Нобелянтом-2007 стала англійська письменниця Доріс Лессінг – одна з найзатятіших у світі пропагандисток і популяризаторок фемінізму. А "за бортом" знову залишилися великий (у цьому, здається, не сумніваються навіть ті, кому не подобається його проза) чех Мілан Кундера і популярний японець Харуки Мураками...

Нам про Доріс Лессінг, як це традиційно водиться за новими но-

пані Лессінг (а вона письменниця напрочуд "плодовита" й за своє довге життя написала кілька десятків книжок різних жанрів) українською досі не перекладався – чи принаймні переклади не публікувалися. Російською ж тим часом виходило навіть кілька її книжок, зокрема ще за сов'єцьких часів – збірники малої прози, а буквально торік (її можна ще знайти в книгарнях) книжка "П'яте дитя", що включає два романи. Крім того, інтернет-читачі мають змогу познайомитися з її "Повістю про двох собак", так само в російському перекладі.

Поміж тим, Доріс Лессінг у себе на батьківщині – одна з найавторитетніших письменниць, котру уважно читає й шанує навіть британська королева. Дівоче її ім'я – Доріс Мей Тейлор, а народилася вона 22 жовтня 1919 року в Керманшаху (під ту пору Персія, нині – Іран). 1925 року родина майбутньої письменниці переїхала в Південну Родезію (нині Зімбабве), колишню англійську колонію, і роки, проведені там, подарували Доріс безліч сюжетів і вражень, оприявленіх відтак у її творах. А вражень було багачко, причому і в особистому житті. Принаймні у тридцятилітньому віці майбутня нобелянтка зважилася покинути Африку, де за-

лишилися її брат, перший чоловік і двоє дітей від нього, а також другий чоловік, з яким теж устигла розлучитись, – і лише з сином від другого шлюбу вирушила в Лондон, щоб почати письменницьку кар'єру!

І, хоч як це дивно, кар'єра вдалася. Уже через рік, у 1950-у, виходить друком її перший роман "Трава співає", назва якого відверто перегукується з геніальною поемою Томаса Стернза Еліота "Безплідна земля", – і авторка одразу ж здобувається на неабиякий успіх. А закріпила цей успіх серія "Діти насильства" з п'яти романів – "Марта Квест" (1952), "Вдатний шлюб" (1954), "Трем після шторму" (1958), "В оточенні суші" (1966) і "Місто чотирьох воріт" (1969). Проте найгучнішим виявився наступний її роман – "Золотий щоденник" (1962), котрий критика якраз і назвала "класикою феміністичної літератури", хоча сама письменниця й наполягала на тому, що головна тема її твору – права особистості в суспільстві, а не роль у ньому жінки.

Відтак було ще півтора десятка романів, більшість із яких критика і читачі приймали напрочуд прихильно. Проте ще прихильніше сприймалася мала проза Доріс Лессінг. Також у доробку Лессінг – чотири п'єси, дві книги публіцистики, два томи спогадів і навіть створена спільно з композитором Ф. Гласом опера "Шлюби між зонами три, чотири, п'ять" (1997).

1995 року Доріс Лессінг удостоєна докторського ступеня Гарвардського університету, а 1999 року стала кавалером Ордена пошани, яким нагороджують британців, що мають "особливі заслуги перед батьківщиною". Досі, крім численних літературних премій, це були найвищі відзнаки письменниці. Однак Нобель є Нобель – він затьмарює все, що було до нього.

Звісно, рано чи пізно романи Лессінг дійдуть і до українського читача. Хочеться сподіватися, що вони заімпонують не лише нашим феміністкам...

ВІД АВТОРА

ШУХЕВИЧ ЗБЛИЗЬКА

Іван АНДРУСЯК, поет

"Доля та спогади охоронця Романа Шухевича – Михайла Зайця – "Зенка". Не книжка, навіть не брошура, а радше щось на киталт "зошит"... Хоча насправді це видання виявляється напрочуд цінним і одним із найцікавіших "живих штрихів" до історії Української Повстанської Армії. Бо ж воно подає нам не просто документ епохи, котрий привідкриває незнані досі сторінки, – а документ цей є написаними "по гарячих слідах" спогадами. Причому автор цих спогадів, хоч і рядовий вояк, певний час – причому час напрочуд важкий і таємничий, про який нині напрочуд мало відомо, – провів поруч із головнокомандувачем Романом Шухевичем.

Природно, оповів він зовсім не про стратегічні рішення й розпорядження головнокомандувача (про це рядовий вояк і не міг знати), не про його талант воєначальника (під ту пору Шухевич уже не мав змоги безпосередньо проявити свій талант у великих боях), не про подробиці підпільної роботи (тоді виказувати такі цінні тепер нюанси було неможливо, адже вони все ще становили військову таємницю). Ні – охоронець Романа Шухевича Михайло Заєць ("Зенка") оповів нам про головнокомандувача як людину – з цілою низкою тих дрібних штрихів, котрі проявляються лише за безпосереднього близького спілкування й формують для нас "живий" образ національного героя. Нині це особливо важливо!

Спогади Михайла Зайця лаконічні, місткі, конкретні, по-чоловічому несентиментальні – як і належить спогадам людини розумної, спостережливої, пильної й досвідченої, але наділеної вояцьким, а не письменницьким досвідом. Однак глибока людська повага й любов до Командира (так він зазвичай називає в тексті головнокомандувача) за таким скупим стилем простежується напрочуд виразно. "Родина. Побіч рідної, властивої родини, доля навчила нас творити нову, підпільну родину, родину здорову тілом і духом. Однією із таких родин являлася і наша родина з Командиром на чолі", – тише він, і це не може не вражати. Автор спогадів оповідає нам про побут Романа Шухевича на конспіративних квартирах, у криївках і лісових повстанських таборах, про його взаємини з людьми, про його звички, риси характеру, заняття. Все це доповнене унікальними світлинами, більшість яких публікується вперше!

Як на мене, подібні нібито "дрібниці" формують для нас образ головнокомандувача виразніше, цікавіше, глибше, ніж поважні науково-історичні студії. Бодай тому, що доводять нам дуже важливу і зовсім не банальну істину: що герої – точнісінько такі ж люди, як і ми з вами, однак силою свого духу, своєю духовною напруженістю і глибинною вірою в ідею змінюють не лише самі себе, а й – світ! Саме таким був Роман Шухевич, котрий, уже навіть тяжко хворий, займався у криївках і на конспіративних квартирах, побіч своїх військових обов'язків головнокомандувача, також і тим, що "слухав лекції англійської мови по радіо, а також денник на німецькій та англійській мові. Багато часу приділяв вивченню радіотехніки, з того предмету одну-дві лекції щоденно в ранішніх годинах вділяв для мене" (себто, для свого охоронця!). Но comment!

Видання цінне також і тим, що упорядники, кандидати історичних наук Олександр Іцук і Наталія Ніколаєва, не обмежуються поданням читачеві самих текстів спогадів "Зенка", виявлених в архівах СБУ, але й у передмові відстежують долю самого Михайла Зайця.

Одне слово, таке видання мусило б побачити світ накладом у десятки тисяч і з пристойною поліграфією. Наразі ж маємо "зошит", наклад якого взагалі не вказаний, але "допотопна" поліграфія дозволяє припустити, що він навряд чи перевищує кілька сотень. Це жахливо! І свідчить про те, що ми поки що не господарі на своїй землі, якщо навіть такий цінний спогад про нашого національного героя не вміємо видати, як слід.

НА ЧАСІ

Валерій БАРАН

НЕНАЧЕ ЗУПИНИВСЯ ЧАС

А братія мовчить собі,
Витріщивши очі!..
Т. Шевченко

І смуток душу огортає,
Як чуо: "Значення немає,
Якою мовою маюсь".
О, бідна Україна-Русь!

Дійшли в ганьбі своїй до краю:
Московський ніп розповідає,
Мов рідним донькам і синам,
Про те, як треба жити нам.

Пихтить словес ядучим димом,
І лик "единой, неделимой",
Неначе зупинився час,
Стирчить у нього з-за плеча.

Він тут господар і владика,
Пожадливо, немов шуліка,
Уже немало, триста літ,
Бере ясир на цій землі.

А ми у рота заглядаєм,
Лоби покірно підставляєм,

Неначе в нас забрали знову
Козацьку віру, честь і мову.

Коли ж ми вийдемо з туману
І станем зрячими, сліпий?
Тоді, коли впадуть кайдани,
Які кує московський ніп.

"БРАТОВІ"

Ти кажеш: "Треба нам єднатись,
Бо ми ж слов'яни, ми – брати.
Одна нас породила мати".
Он як! Єднатися? А з ким?

Замовкни, цитть.
Невже нам мало?

У Переяславі ж колись
"Навіки разом!" присягались,
Перед іконами клялись.

А потім горе та руїни,
Наруга і ганьба була –
Накрила голову України
Тінь двоголового орла.

Забувши честь і власну гордість,
Народ змалів і осовів,
Бо серп йому ут'явся в горло,
А молот бив по голові.

Та що там, краще й не згадати!
Хоч хто б ти був, москаль чи лях,
Спасибі, вже наїлись, "брате" –
Тепер у кожного свій шлях!

ХАМЕЛЕОН

Сидить під прапором мурло,
Портрет над головою справа,
Раніш в компартії було,
Тепер – вершить "державні" справи.

З червоного (хамелеон!)
Він синьо-жовтим враз зробився,
І навіть той же телефон
У кабінеті залишився.

Живе він добре, як і жив,
Союзу хоч уже немає.
Він Кучмі, Кравчуку служив,
А зараз інших вихваляє.

Від хабарів, немов бабак,
Зробився ситим і ледачим,
Вже, кажуть, контролює банк,
У Конча-Заспі має дачу.

Мурлів багато, не один,
І через те – біда, руїна.
Немов від хижої орди
Ти потерпаєш, Україно!

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав Радевич-
Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор
Михайло Сидоржевський

Регстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26001016925980 в банку
"Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО
300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національ-
ного товаровиробника. За достовірність рек-
лами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точ-
но зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не поверта-
ються. Листування лише на сторінках газети.